

ZPRAVODAJ OBCE ŠITBOŘICE

Šitbořický Švengáraček

č.4/1998 (prosinec)
ročník 4

Vážení občané!

je tady znovu závěr roku, čas bilancování pro každého z nás, kdy se zamýšíme nad tím, čeho jsme dosáhli, co se nám zdařilo či naopak. Tento závěr roku je pro mne osobně neobvyklý tím, že byl ve znamení voleb do nového obecního zastupitelstva. Zastupitelstvo bylo zvoleno a objevilo se v něm pět nových tváří, to je jedna třetina z celkového počtu členů zastupitelstva. Věřím, že se všichni budou snažit odvést dobrou práci tak, aby rozvoj obce i nadále pokračoval. K tomu budeme potřebovat bezpodmínečně i podporu Vaši, podporu voličů, kteří jste nás zvolili.

Na tomto místě chci poděkovat Vám všem, kteří jste se voleb zúčastnili a vyjádřili tak svůj názor. Je škoda, že této příležitosti nevyužili i ostatní voliči, kteří se voleb nezúčastnili.

Zvláště děkuji těm, kteří mně dali hlas a tím mně dali důvěru do dalšího volebního období.

Volební programy vydané kandidáty před volbami se v zásadě nelíšili a to vytváří předpoklad, že práce na obci bude pokračovat správným směrem.

Věřím, že společné snahy se nebudou trápit v malichernostech, osobních půtkách nebo politikaření, které neměly dosud v práci zastupitelstva místo. To samé očekávám i od ostatních občanů, že se zapojí do obecního dění. Nikdy se nebudeme bránit kritice, která bude věcná, vždy když bude následovat současně návrh na lepší řešení a snaha přiložit ruku k práci.

V úvodu jsem napsal, že nastal čas bilancování. Já osobně se nebudu podrobně tímto zabývat, to bylo obsahem minulého zpravodaje. Myslím si, že se odvedlo znova kus dobré práce. Kdy se až na malé výjimky podařilo splnit vše, co jsme si pro uplynulý rok naplánovali. To, že se odvedla dobrá práce bylo ohodnoceno v rámci programu obnovy venkova a to v soutěži „Vesnice roku“. Naše obec tímto vešla do povědomí široké veřejnosti, dovolím si tvrdit v rámci celé republiky. To není můj dojem, to dokládají zájem představitelů obcí o výsledky naší práce.

Netvrdím, že vše je v tom nejlepším pořádku, stále je co zlepšovat. Nesmíme však také zapomenout, že nás to zavazuje nejen pro nadcházející rok, ale i do dalších let.

V příštím roce se chceme zaměřit na zlepšení vybavenosti v obci. Mělo by se jednat o vybavenost, která bude umožňovat zlepšení kulturního, sportovního a společenského využití. Konkrétně se chceme zaměřit na přípravu a dále realizaci rekonstrukce budovy Orlovny, na budování hřišť pro děti i dospělé. Na zlepšení vybavenosti budovy Sokolovny. Chceme pokračovat v budování a opravách komunikací, v úpravách obecních parků a zdokonalování jejich údržby. Co se bude moci konkrétně dělat, co bude mít přednost vyplýne z toho, jak se nám podaří sestavit rozpočet. Co však bude v tom všem nejdůležitější? Bude to závislé na tom, jaký bude zájem široké veřejnosti zapojit se do vlastní realizace, zvláště těch, kteří projevují zájem o vybudování těchto zařízení. Obec totiž nemá tolik finančních prostředků, abychom vše, co na obci chceme vybudovat, budovali dodavatelsky. Proto je důležité se do práce zapojit osobně.

Chceme zlepšit i společenský život v obci. Za tímto účelem zřizujeme novou samostatnou komisi.

Toto vše je součástí a hlavní myšlenkou „Programu obnovy venkova“, do kterého jsme se před lety zapojili a chceme v něm pokračovat. Věřím, že společným úsilím se nám podaří řadu věcí realizovat.

Děkuji všem občanům, kteří v uplynulém roce pro obec cokoliv dobrého udělali, kteří se snažili s čímkoliv pomoci nebo i poradit.

Děkuji všem, kteří se zúčastňují zasedání obecního zastupitelstva z důvodu, že mají zájem o to, co se na obci dělá.

Osobně budu velice rád, když budete účastní na těchto zasedáních projevovat zájem o práci v daleko širším mříži, než je tomu dosud. Aby na těchto zasedáních nepřevažovali ti, kteří obec o cokoli žádají nebo si pouze stěžují.

Do nadcházejících vánočních svátků Vám všem přeji jejich prožití v rodinné pohodě, v lásce k bližnímu a do nového roku co nejvíce úspěchu v osobním životě. Přeji Vám všem zdraví, štěstí a spokojenost.

Vladimír Kulíšek
starosta obce

AKTUALITY z obce

INFORMACE OBČANŮM

Informace k zimní údržbě místních komunikací

Pro nastávající zimní období Vás chceme informovat o tom, jakým způsobem budeme zajišťovat sjízdnost a schůdnost místních komunikací.

Pro tuto zimu jsme rozvezli písek v menším množství a dohodli jsme, že posyp komunikací ve větším rozsahu bude zajišťovat ZD traktorem. Pískem, který jsme navezli na místa v kopcovitém terénu, je nutné sypat pro chodce.

Co se týče toho, kdo je povinen tento posyp zajistit upozorňujeme, že odpovědnost za schůdnost komunikace je ze zákona č. 13/1997 Sb. odpovědný majitel nebo uživatel nemovitosti přilehlé ke komunikaci, silnici nebo chodníku. Tudíž odpovídá za způsobené škody.

 Oznamujeme občanům, že již v měsíci lednu 1999 začneme s výběrem místních poplatků. O jejich výši budete informováni místním rozhlasem.

 Na základě zkušenosti z minulých let, kdy v předvánočním období dochází ke krádežím vánočních stromů, upozorňujeme nenecháve občany na zákaz řezání těchto stromů. V případě zjištění porušení tohoto zákazu viníka veřejně oznámíme a bude mu vyměřena pokuta!

 Jeden důchodce nám přinesl ukázat knihy, které našel vyhozené v kontejneru u hřbitova. Řekl, že jich tam bylo asi 50. Víme, že v domácnostech jsou knihy, které již nikdo nečte a překážejí. Prosíme Vás, nevyhazujte je, ale přineste do obecní knihovny anebo k ing. Konečnému na č. 125. Knihy budou posouzeny a vhodné rozšíří fond obecní knihovny a nevhodné budou dány do sběru organizovaného místní základní školou.

 V domácnostech se nacházejí také staré dokumenty a listiny, někdy i v cizí řeči. Tyto dokumenty jsou Vaší cennou památkou, které se

v žádném případě nezbavujte. Pokud ale nevíte, jakou hodnotu tyto listiny mají, obraťte se na členy redakční rady Štengaráčku, kteří je posoudí, případně přeloží obsah do češtiny. Jsou to vlastně historické listiny, určitě se zajímavým obsahem, který by se dal využít k rozšíření znalostí o historii a historických událostech naší obce.

 V poslední době zajíždějí do Šitbořic různí nákupci starého nábytku. Kupují podle nich bezcenné poškozené staré věci. V dnešní době vše, co je starší 50 let, je již vzácné. To co teď, podle vás „výhodně“ prodáte, budou vaše děti drahce kupovat.

 Starosta z východočeské obce Kounov zaslal na náš OÚ srdečný dopis - poděkování našim občanům za poskytnutý finanční dar na obnovu povodní zničené obce.

Viniční tratě

V těchto dnech se dokončuje mapa tratí vhodných pro výsadbu vinic v naší obci. Ministerstvo zemědělství požádalo Obecní úřad o vyznačení pozemků v tratích, které jsou vhodné pro pěstování révy vinné. V budoucnu budou totiž poskytnuty dotace na výsadbu vinic pouze v těchto tratích. Tím chce MZVŽ předejít výsadbám do nevhodných lokalit. U nás jsou viniční tratě již historicky ověřeny (např. Staré Hory, Domaniny atd.). Takže kdo by chtěl v budoucnu vysazovat vinice např. u Nových Dvorů nebo v trati od Těšan, nikdo mu tuto výsadbu nepovolí a nedostane žádné dotace.

80 let vzniku samostatné republiky

Oslavy vzniku Československé republiky před 80ti lety proběhly letos i v naší obci. Hlavní akci zajišťovala Základní škola spolu s Obecním úřadem. Vyvrcholení oslav se odehrálo v podvečer v parku před ZŠ. Za hojně účasti dětí, rodičů, občanů, učitelů

a zástupců obce byl slavnostně zasazen Strom republiky - lípa, žáci přednesli krátký kulturní program a oslava dále pokračovala lampionovým průvodem k pomníku padlým ze světových válek. Slavnostní projev přednesl starosta Vladimír Kulíšek a ředitelka školy Dr. Novotňáková.

 Pro potřeby Sboru dobrovolných hasičů byly zakoupeny tři dýchací přístroje z vybavení Dolu Hodonín.

Problémy se znakem

V minulém čísle byl občanům představen nový návrh obecního znaku včetně jeho zdůvodnění. Velmi nemile jsme byli překvapeni, když nám byl tento návrh vrácen. Předkladatel PhDr. Ivan ??? Štarha ??? ho heraldické komisi parlamentu ČR ani nepředložil. Svoje jednání zdůvodnil historickou nevěrohodností znaku. Heraldik p. Velecký použil pro náš znak tzv. kopřivový list z erbu pánu z Lomnice, kteří byli prvními majiteli naší obce. Rod pánu z Lomnice měl však dvě větve. Šitbořice patřily pánum z Lomnice erbu křídla. Páni z Lomnice erbu kopřivového listu

žili v Čechách a vymřeli ve 13. století. Proto historicky na náš znak patří erb křídla. Je to nemilé překvapení, alespoň jsme si více uvědomili historii naší obce. Proto musí OZ vyřešit vypracování znaku nového - historicky věrohodného. Pokusíme se o to sami, občané Šitbořic, a třeba budeme úspěšnější. Čekáme i pomoc vás, občanů, a návrh budeme konzultovat s historiky - odborníky.

Pro vaši informovanost otiskujeme znak pánu z Lomnice erbu křídla. To křídlo v nějaké upravené stylizované podobě by se mělo objevit i na našem znaku. Dále bude třeba do znaku začlenit další heraldické symboly (např. hrozen, pramen vody atd.).

Vkusně a dle vlastního uvážení. Můžete to zkusit i vy, třeba váš nápad bude nejlepší. Obecní znak by měl mít tvar štítu o velikostním poměru 1:1,5.

♪ Písně ze Šitbořic

Lidové písni jsou písni, které znají všichni, všichni je umí zpívat, ale nikdo neví, kdo je složil a kde vznikly.

*Na počátku tohoto století chodil po vesnicích Kloboucka a Hustopečská sběratel lidových písni Hynek Bím (*1874 - +1958). Spolupracovník Leoše Janáčka, přítel Aloise Mrštíka, učitel, hudebník, skladatel. Podařilo se mu zaznamenat dochovalé lidové písni z hanáckého Slovácka. Málokdo ví, že mezi těmito písni zaznamenal i 18 písni ze Šitbořic. Protože mnoho písni bylo velmi podobných slovy i nápěvem, do vydání sbírky „Lidové písni z Hustopečská“ (1950) byly zařazeny jen 4 písni ze Šitbořic. Je u nich uvedeno i kdo je sběrateli Hynkovi Bímovi zazpíval. Byl to Franěk Sedlář a Robina Vozdecká. Pokud přibuzní těchto zpěváků žijí, dejte nám vědět, napišeme o nich.*

Zpěvník „Lidové písňe z Hanáckého Slovácka“ byl znova vydán MěÚ Klobouky za spoluúčasti mnoha dalších sponzorů. Mezi nimi byl i OÚ Šitbořice. Písňe ze Šitbořic jsou v tomto zpěvníku uvedeny.

Ing. J. Zelinka

Andante ♫ = 60

Zp. Franěk sedlář, zapsáno r. 1904

1. Sem já sy - ne - ček cl - zí - ho pá - na, vr - čí - jó na mě
jak na - ci - gá - na, vr - čí - jó na mě jak na ci - gá - na.

2. Kdo na mě vrčí, 3. Jemu do očí,
ať na mě skočí, na jeho záda,
l: já se podivám l: já se podivám,
Jemu do očí. l co je za pána. l

pokračování na poslední straně

VOLBY

13.11. - 14.11.

DO OBECNÍHO ZASTUPITELSTVA v obci Šitbořice

Výsledky voleb dle volebních lístků

7652	Křesťanská a demokratická unie - Československá strana lidová	2876	Sdružení nezávislých kandidátů
592	1. Josef KONEČNÝ, 56 l., technický pracovník, Šitbořice, KDU-ČSL	481	1. Ing. Alois KAŇA, 36 l., technolog, Šitbořice, bezp.
741	2. Vladimír KULÍŠEK, 53 l., starosta, Šitbořice, bezp.	576	2. František FRANĚK, 49 l., zámečník, Šitbořice, bezp.
559	3. Jiří DANIEL, 29 l., předseda sdružení, Šitbořice, KDU-ČSL	601	3. Hana NAVRÁTILOVÁ, 43 l., kuchařka, Šitbořice, bezp.
430	4. František KRUPIČKA, 52 l., obchodník, Šitbořice, KDU-ČSL	208	4. Ladislav LEJSKA, 39 l., elektrotechnik, Šitbořice, bezp.
620	5. Ing. Jiří KAŇA, 37 l., technik, Šitbořice, bezp.	450	5. Antonín LENGÁL, 38 l., soukromý podnikatel, Šitbořice, bezp.
577	6. Zbyněk NEČAS, 33 l., ředitel divize, Šitbořice, bezp.	220	6. Miloš NEVÍDAL, 43 l., potrubář, Šitbořice, bezp.
447	7. František STEJSKAL, 59 l., učitel autoškoly, Šitbořice, KDU-ČSL	340	7. Marie JELÍNKOVÁ, 25 l., soukromá podnikatelka, Šitbořice, bezp.
774	8. Ing. Josef ZELINKA, 49 l., učitel, Šitbořice, bezp.		
426	9. Antonín TESÁŘ, 52 l., zámečník, Šitbořice, KDU-ČSL		
422	10. Milan NĚMEČEK, 41 l., technicko-hospodářský pracovník, Šitbořice, bezp.		
328	11. Justin VALÍČEK, 32 l., elektromontér, Šitbořice, bezp.	412	1. Ing. Miroslav DŘÍMAL, 36 l., státní zaměstnanec, Šitbořice, bezp.
449	12. Jan KAŇA, 50 l., malíř-natěrač, Šitbořice, KDU-ČSL	324	1. Josef BULLA, 55 l., ekolog, Šitbořice, bezp..
526	13. Ing. Pavel ZOUBEK, 45 l., technik, Šitbořice, bezp.	267	1. Antonín STEJSKAL, 45 l., údržbář-vodař, Šitbořice, bezp.
293	14. Alois KAŇA, 37 l., obchodník zástupce, Šitbořice, KDU-ČSL	236	1. Jiří TOMANEK, 36 l., soukromý podnikatel, Šitbořice, bezp.
468	15. Josef ROZKYDAL, 47 l., dělník, Šitbořice, bezp.		

Nezávislý kandidát

- 412** 1. Ing. Miroslav DŘÍMAL, 36 l., státní zaměstnanec, Šitbořice, bezp.
- 324** 1. Josef BULLA, 55 l., ekolog, Šitbořice, bezp..
- 267** 1. Antonín STEJSKAL, 45 l., údržbář-vodař, Šitbořice, bezp.
- 236** 1. Jiří TOMANEK, 36 l., soukromý podnikatel, Šitbořice, bezp.

**Seznam zvoleného 15tičlenného zastupitelstva
dle počtu obdržených hlasů**

1.	774	Ing. Zelinka Josef	KDU-ČSL
2.	741	Kulíšek Vladimír	KDU-ČSL
3.	620	Ing. Jiří Kaňa	KDU-ČSL
4.	601	Navrátilová Hana	SNK
5.	592	Konečný Josef	KDU-ČSL
6.	577	Nečas Zbyněk	KDU-ČSL
7.	576	Franěk František	SNK
8.	559	Daniel Jiří	KDU-ČSL
9.	481	Ing. Kaňa Alois	SNK
10.	447	Stejskal František	KDU-ČSL
11.	430	Krupička František	KDU-ČSL
12.	426	Tesař Antonín	KDU-ČSL
13.	422	Němeček Milan	KDU-ČSL
14.	412	Dřímal Miroslav	NK
15.	208	Lejska Ladislav	SNK
(10.)	450	Lengál Antonín	SNK

**Přehled o účasti voličů při komunálních
volbách v Šitbořicích**

KDU-ČSL	3196 hlasů	27,16%
Bez polit. příslušnosti	8571 hlasů	72,84%

**Přehled o účasti voličů při komunálních
volbách v Šitbořicích**

počet voličů v Šitbořicích celkem	1468
z toho se zúčastnilo voleb	970
účast voličů v % v obci	66,08%
účast voličů v okrese Břeclav	61,57%
účast voličů v ČR	45,02%

USNESENÍ

z ustavujícího zasedání obecního zastupitelstva obce Šitbořice, které se konalo dne 19. listopadu 1998 v 19.00 hodin v obřadní síni OÚ Šitbořice

Ustavující zasedání obecního zastupitelstvo schválilo zprávu mandátové komise o ověření platnosti voleb.

- paní Hanu Navrátilovou
 - pana Josefa Konečného
 - pana Ing. Jiřího Kaně
- členy obecní rady.*

Dále zvolilo na ustavujícím zasedání Vladimíra Kulíška společným kandidátem okresního shromázdění.

Ustavující OZ ustanovilo, aby starosta Vladimír Kulíšek byl dlouhodobě uvolněn pro výkon této funkce.

Základní škola

V podvečer 80. výročí vyhlášení naší republiky - 28. října 1918 - jsme si tuto významnou událost naší historie připomněli slavnostním vysazením Stromu republiky. Památku padlých v obou světových válkách, kteří položili životy za naši svobodu, jsme uctili lampionovým průvodem od Stromu republiky a položením věnců k pomníkům u kostela.

Dne 27. listopadu reprezentovaly naši školy v Okresním přeboru ve sportovní gymnastice tři žákyně: Věra Rausová, Radka a Iveta Polákovy. Nejlepšího umístění dosáhla Iveta Poláková, která získala 1. místo ve cvičení na kladině a přeskoku přes kozy.

Žáci 8. třídy Jiří Bedřich a Ladislav Lejska získali cenu Nadace Křižovatka v projektu Talent roku 1998. Ocenění získali za mimořádné úspěchy v kolové žáků.

POZVÁNKA

Srdečně zveme všechny občany na divadelní představení „*Za betlémskou hvězdou*“, kterým chceme přispět k sváteční předvánoční náladě. Vystoupení se bude konat v neděli 20. prosince v 15 hodin v sokolovně.

žáci a učitelé Základní školy

ANTHROPOS V ZÁKLADNÍ ŠKOLE

Kdepak, nejedná se o novou pobočku brněnského muzea pravěké kultury, i když ve čtvrtek 3. prosince to tak v jedné učebně Základní školy vypadalo. Žáci 6. ročníku připravili „*Školní muzeum pravěku*“, kde se mohla celá škola seznámit s životem v době kamenné.

Za tímto jediným dnem však stálo čtvrt roku intenzivní práce paní učitelky Ivany Graclové, která s touto myšlenkou přišla. Pod jejím vedením nejprve šestáci vyráběli repliky pravěkých zbraní, kreslili obrazy podle jeskynních maleb, vytvářeli z hlíny sošky Venuše, malovali obrázky a vytvářeli maketu pro dokumentaci vývoje pravěkého obydlí. Podklady pro svou práci si sami vyhledali v příslušné literatuře

a dále zpracovávali. Nakonec ze zmíněných výrobků uspořádali výstavu rozdělenou do devíti tematických celku. Na výstavě nebyly jen tyto výrobky, ale také vlastní nálezy paní učitelky Graclové a exponáty zapojené od místních občanů a z muzea. Inspiraci pro realizaci výstavy hledali žáci při exkurzi do brněnského muzea Anthropos.

A tak mohli návštěvníci „*Školního muzea pravěku*“ obdivovat nejen již popsané předměty, ale seznámili se zde s vývojem člověka a s nástroji, které používal, i s originálními archeologickými vykopávkami zbytků keramiky. Při spatření kosterních nálezů z pravěkého pohřebiště na všechny dýchla tisíciletá minulost. Některým se určitě líbila skutečná „pravěká žena“, která u vyhaslého ohniště předváděla, jakým způsobem se kdysi mlelo obilí. Dívky zase jistě obdivovaly krásu pravěkých šperků a ozdob. Ke každému exponátu si mohli příchozí vyslechnout odborný výklad z úst průvodců, jimž byli jejich spolužáci ze 6. třídy. Ti si totiž během přípravy expozice vyzkoušeli náročnou práci muzejníků a vlastnoručně se při výrobě předmětů seznámili s hmotnou kulturou pravěku, který si tak mohli prožít na vlastní kůži.

Kdyby na tuto výstavu přišel pan Komenský, jistě by měl z paní učitelky i jejich žáků radost, protože se jím bezezbytku podařilo naplnit jeho heslo „*Škola hrou*“.

Zdeněk Farkas

Baránek

dětský folklórni kroužek soukromé hudební školy „Klára“

Vážení čtenáři časopisu Štengaráček, chtěla bych Vás informovat o zahájení činnosti nového kroužku pro Vaše děti. Od letošního září navštěvuje kroužek 20 dívek a 1 chapec ve věku od 5 do 10 let. Po počátečních problémech s termínem zkoušek se pravidelně scházíme v pátek mezi jednou a druhou hodinou odpolední v tělocvičně základní školy. Ve shodě s podstatou dětského folklóru se na zkouškách snažím v dětech probudit vztah k tradici, k tomu, co dělali naši prarodiče i starší generace našich předků. Ve zkouškách mají možnost se projevit nejen děti prubojné, ale i děti bojácné. Děti si hrají, dovádějí a pomalu vstřebávají římkanky, rytmus, první tanecní kružky, učí se soudržnosti a kamarádskému vztahu.

Během školního roku budeme několikrát vystupovat, takže děti budou moci předvést, co se v kroužku naučily a i vy se budete moci přesvědčit o tom, že všechny děti mají talent a je jen otázkou času, kdy se projeví. Stačí je jen trošku postrčit a podpořit.

Ještě bych se nakonec chtěla zmínit o tom, proč jsem vlastně začala pracovat s dětmi a proč se zrovna v dnešní tak hektické době, kdy všechny zajímá spíš přítomnost, zabývám folklórem a naší minulostí. Je to proto, že už od dětství, t.j. od deseti let, jsem navštěvovala dětský folklórni soubor Javorníček v Brně. Po absolvování všech kategorií a uplynutí několika let jsem po získání zkušeností mohla začít

pracovat jako instruktor v kategoriích, kde jsem si vybrala nejmenší děti - ve věku od šesti do osmi let. Během několika let jsem se stala vedoucí v přípravce a v první kategorii, kde pracuji dodnes. Po požádání o založení tanečního souboru v hudební škole jsem souhlasila a tuto práci dělám již druhým rokem a to nejen v Šitbořicích, ale i v některých vedlejších vesnicích.

To je ve zkratce vše, co jsem Vám chtěla o Baránku říci a doufám, že se Vám bude naše práce líbit a přijdete nás podpořit na naše vystoupení. Tímto bych Vás chtěla pozvat na naše první vystoupení, které se koná 20. prosince 1998 v 15 hodin v místní sokolovně.

Zuzana Baranová
vedoucí tanečního kroužku Baránek

Vinařská besídka

Umění koštěřské

Tak jak je velmi důležité umět pěstovat révu vinnou, tak je také důležité umět víno vychutnat. Přístroje a chemické rozborové mohou přesně stanovit složení vína, jako obsah alkoholu, kyselin, cukru, prchavých kyselin, minerálních látek a jiných hodnot, ale posoudit čistotu, barvu, vůni a chut' vína dokáže jen člověk a jeho smysly. A znát dobře ohodnotit víno je umění a proto sice postaru, ale pěkně, se tomu umění říká „umění koštěřské“. Toto umění se může naučit každý zdravý člověk, ale nezískává se snadno. Víno hodnotíme tím lépe, čím lépe ho známe a čím lépe jsme prakticky a teoreticky připraveni s ním se poznávat, posuzovat a oceňovat jeho rozmanité vlastnosti.

Chutnání vína není pití vína. Velmi výstižně to řekl jeden král svému dvořanovi, když viděl, ževlil sklenku vína do hrdla jako do sudu. Řekl: „Pane, když se podává tak dobré víno jako toto, pozdvihne se sklenka vína k oku a obdivuje se barva a jiskra jeho, potom se popřává nosu, aby se načichal jemných vůní vína, načež se vezme malý hlt na jazyk, víno se nechá zahřát teplem úst, aby rozkvetla kytku jeho a nosohltanem nám ještě jednou zavonělo, doušek se převaluje po jazyku, aby jazyk, tento poslední soudce měl důvod k soudu, kapce vína se dá sklonznot do hrdla k zjištění, jak víno hrdlem odchází, pak se sklenka odloží - nu a pak se o víne mluví!“.

Při hodnocení vína se tedy využijí všechny smysly člověka, to je zrak, sluch, hmat, čich a chut'. Zrakem posuzujeme čistotu a barvu vína, sluch se potěší zvukem nalévaného vína do sklenice a cinkání při připíjení na zdraví také nezní špatně. Hmatem

zjistíme první údaj o teplotě vína, čichem vůni vína a chutí to ostatní, co dělá víno vínem. Z těchto smyslů jsou pro koštěře důležité tři a to zrak, čich a chut'.

Zrak je prvním soudcem při ochutnávání vína. Zrakem posuzujeme čistotu a barvu vína a u sektu i šumivost a perlení. Čistota, čirost, jas, lesk, jiskra a krystal dokazují, že víno je zdravé. Mladá vína po vykvašení jsou lehce zakalená, namodralá mlžnatá. Vína zaprášená závojovitá, opalizující, kalná, nahědlá, šedá, načernalá mají určitě nějakou vadu anebo chorobu a určitě nebudou ani chutná.

Čich je smysl, o kterém víme nejméně. Nebylo dosud přesně zjištěno, jestli vůně a pachy dospívají vzdušnými proudy dýcháním k našemu nosu jako jenné částečky plynné. Jisté je, že vůni nebo zápach musí něco nebo někdo vysílat, vyzařovat. Nos, který byl, a v mnohých případech dosud je, hlídkou, strážcem a ochránce lidského zdraví před zkaženým pokrmem, nebezpečným plynem a podobně, byl hledáčkem potravy primitivních lidí. Vonné látky ve víne jsou chemicky nepostřízitelné složky, které propůjčují vínu chut' a vůni. Kdybychom rozpoznali určitou vůni, musíme ji poprvé ucítit tak čistě a výrazně, aby si ji nos zapsal v paměti.

Chut' je třetím a rozhodujícím soudcem. Chutí můžeme zjistit sladkost, slanost, kyselost a hořkost. Chuťovým orgánem je jazyk, na kterém jsou zvláštní chuťové bradavky, někdy označované jako papily, receptory chuti, chuťové pohárky anebo číšky. Tyto bradavky jsou uloženy hlavně na konci jazyka, na bočních okrajích a na kořeni. Proto jazyk není na chut' citlivý po celé jeho ploše. Střední a spodní část jazyka nemá chuťové bradavky a proto ani necítí chut', ale je přizpůsobena cítit chlad, teplo, drsnost anebo

hladkost. Stejně nejsou na chut' citlivé lícni sliznice, dásně a tvrdé podnebí. Naproti tomu vzadu na měkkém podnebí chuťové bradavky jsou. Chuťové bradavky na kořeni jazyka jsou citlivé na hořkost a trpkost, na okrajích jazyka na kyselou a slanou chut' a bradavky na špičce jazyka jsou citlivé na sladkou chut'. Všechny chuťové bradavky jsou spojeny nervy přímo s mozkem, kterému podávají získané informace. Mozek potom tyto informace vyhodnotí a výsledkem je vyhodnocení chuti vína.

Ted' již víme, které naše smysly nám pomáhají víno posoudit a zbývá jen naučit se slovně vyjádřit kvalitu vína. Nestačí jen naučit se slovně vyjádřit kvalitu vína. Nestačí říct jen výborné, dobré, nic moc anebo špatné. V naší řeči je nepřeberné množství slov, kterými se dá úplně přesně popsat chutnané víno. V jedné vinařské knize jsem napočítal 523 slov a výrazů označujících stav a kvalitu vína. Z těchto uvádím jen ty nejdůležitější.

Absolutní - víno odpovídající svým původem, odrůdou, ročníkem a obsahem dokonalosti, že obstojí při každé zkoušce a rozboru.

Aromatické - víno s vynikající odrůdovou vůní.

Bez těla - víno bez žádoucí plnosti.

Bohaté v těle - vyvolává dojem plnosti a harmonie.

Čiré v chuti - víno ryzí chuti bez poskvrny.

Dlouhé - nemusí být vždy plné, ale některá ze složek působí dlouho trvající vjem chuti.

Drsné - víno s přemírou tříšlovin a s hrubou, nezralou kyselinou.

Dřevná chut' - je u vín, která byla v nedostatečně navíněných dubových sudech.

Prázdne - obsahuje málo látek, které by chut' výrazně výrazně odlišovaly.

Krátke - čuťový vjem trvá krátkou dobu.

Lehké - harmonické, pitelné, příjemné pro společnost.

Řídké - vzniká při nadmerné sklizni hroznů.

Plné - všechny podstatné složky jsou bohatě obsaženy.

Těžké - vyniká hlavně alkohol, extrakt a cukerný zbytek.

Alkoholické - obsahuje přes 12% alkoholu.

Tvrde - vysoký obsah kyselin, které vynikají nad ostatními složkami.

Ostré - mladé víno obsahující ještě kysličník uhličitý.

Hladké - obsah kyselin nijak nevyniká.

Měkké - nízký obsah kyselin.

Jemné - příjemné víno, které má všechny složky jen nadechnuté.

Pitelné - víno pobízející k pití svou příjemnou harmonií.

Harmonické - všechny složky souznejí, žádná nevyniká rušivě.

Suché - je víno bez zbytku cukru chuťově postřehnutelných.

Klaret - je bílé víno vyrobené z červených hroznů bez nakvášení.

Mešní - víno připravené podle určitých předpisů.

Musí to být víno přirodní, pravé, necukřené, čisté v chuti, bez všech cizích přísladků. Podobné předpisy jsou i pro košer - židovská ortodoxní vína, která od vinobraní až do upotřebení smějí být v opatrování jen v židovských rukách.

Těch zbývajících 500 výrazů uvedeme možná někdy jindy.

Cílem článku Vinařské besídky není ani nemůže být udělat ze všech čtenářů vinařské odborníky, ale pomoci zabezpečit vypěstování dobrých hroznů v dostatečném množství a vyrobit dobré víno, protože podle starých Čechů:

Dobré víno tvoří dobrou krev,
dobrá krev je předpokladem dobré nálady,
dobrá nálada přináší dobré myšlenky,
dobré myšlenky dívají vzniknout dobrým skutkům,
dobré skutky dělají člověka člověkem.

Ing. Konečný Antonín

Šitbořský historik ze starých časů

Jak stréček Martin cestoval po hodech do Brna

Stréček Martin z Němcůvky chodil do práce do Smrudlavé fabriky (škrobárny), která byla v Brně na Dornychu. S něma tam dělal ze Šitbořic Metúdu Sáček, Václav Horbánek a

nekeři mladší chlapci. Dum jezdívalo haž v soboto vlekem do Sokolnic a votád pěšky do Šitbořic přes Začane, Něvračílko ha Těšane. V pondělí brzo ráno za tme šle zasi zpátky do Sokolnic na vlek ha s něm do Brna. Celé téden přespávalo v Brně. Autobus tenkrát ešce do Brna nejezdil.

Stréček Martin jednou po martinškých hodech trochu zaspale. Dež došlo na stación do Sokolnic, tak vlek tam byl

huž nachestane, tak do něho naskočile ha vlak se rozjel. Ve vagóně sníma ještě nejaký cizí tetičky, streček sníma začále plkat ha te jím za chvíli řekle, že vlak jede na druhou stranu do Rosinuva ha do Vyškova. Streček poznamává, posakruvá, v Rosinuvi z vlaku vystoupil ha šle do kanceláře k přednostovi. Po překvapeným přednostovi žadale, habe jím napsal pro mistra do fabriky cedulko. Tvrďte přednostovi, že v Sokolnicích nastopil jako deky do správního vlaku, haže ten mašinfíra mohl být po hodech trochu ešte lízle a přesíbuval vobracené lokomotivo a místo do Brna jede na druhou stranu.

Přednosta se nemohle strečka splet a tak nakonec kapituloval. Vzalé hořední cedulko, napsal strečkoví potvrzení, dale tam he razitko a zlepilé do vobálky. Streček si dale vobálku za klobouk, habe jo neztratil, nastopil do vlaku na Brno ha v poledne beše ve fabrice. Kalupem hotěl

k mistrovi do kanceláře ha že jím mosí sichtu vomluvit, protože v Sokolnicích vůzralé mašinfira přesíbuval špatně lokomotivo ha vodvezl jich do Rosinuva. Šak majó tude vod rosinovskýho přednosti cedulko. Mist rozleplile vobálko ha na potvrzení čtě: Ten chlap je blázen. Asi utekl z Černovic. Pod tém bež podpis přednosti ha štempl železniční stanice Rosinov. Mist beše z takovýho potvrzení moc rozpáčité. Za te roke, co streček dělal ve Smradlavé jich haže dobře znale ha dež měle v roce takuvé hořední dokument, tak jím mosele nakonec sichtu vomluvit.

Streček Metud potom dložho deky posílal Martina, habe šle zvítězíruvat, jesli je lokomotiva přesíbuванá na správné straně na Brno. Metud potom mosele zato poslouchat Martinovo sakruvání haž do Brna.

- KÁ -

Fotbal

ŠITBOŘICKÝ FOTBALOVÝ PODZIM V TABULKÁCH

III.C DOSPĚLÍ

1. Sok. Šitbořice	9	3	1	28:10	30
2. Sok. Bořetice	8	4	1	43:15	28
3. Sokol Křepice	8	4	1	37:14	28
4. Sok. Šakvice	8	1	4	28:19	25
5. Sok. Němcíčky	6	5	2	29:24	23
6. Sok. Brumovice	6	3	4	39:25	21
7. Dr. Nikolčice	5	2	6	27:28	17
8. Sok. V. Němcice B	4	2	7	20:31	14
9. Družst. Vrbice	4	2	7	17:37	14
10. Sok. Uherčice	2	6	5	19:26	12
11. Sok. Bojanovice	4	0	9	20:32	12
12. Sokol Starovice	2	4	7	24:39	10
13. Sok. Boleradice	2	4	7	14:29	10
14. Sok. Klobouky	1	4	8	15:31	7

OP DOROST SK:B

Sokol Zaječí - Sok. Pohořelice 0:2, Sok. Šakvice - Sok. Křepice 3:0, Sok. Šitbořice - Sokol Přítluky nesehráno, Sokol Přibice - Sok. V. Němcice 0:1 Družst. Vrbice - Sok. Uherčice 5:0

1. Sok. Šakvice	9	3	0	40:4	30
2. Sok. V. Němcice	9	1	2	46:12	28
3. Sokol Přibice	8	2	2	52:17	26
4. Sokol Zaječí	8	0	4	42:16	24
5. Sok. Pohořelice	7	2	3	32:26	23
6. Sokol Přítluky	7	0	4	30:23	21
7. Sok. Křepice	4	0	8	19:23	12
8. Družst. Vrbice	3	3	6	19:27	12
9. Sok. Šitbořice	3	1	7	22:28	10
10. Sok. Strachotín	3	1	7	19:32	10
11. Sok. Boleradice	0	3	8	7:59	3
12. Sok. Uherčice	0	2	10	11:72	2

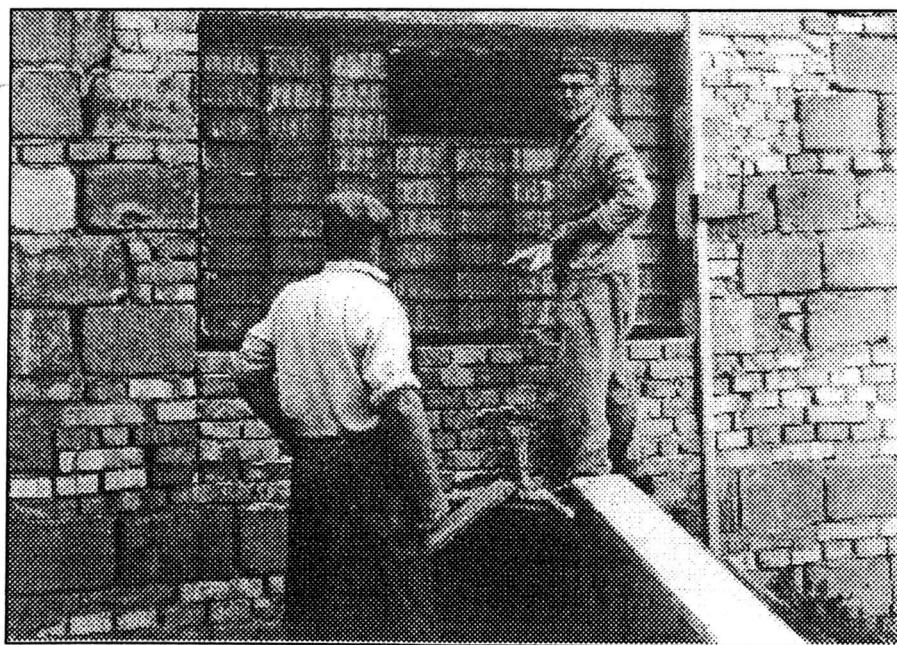
dokončení na poslední straně

Hasičská zbrojnice

Několika dokumenty se ještě vrátíme k letním oslavám 100letého výročí založení „Dobrovolného hasičstva v Šitbořicích“.

Slavnostní
otevření zbrojnice
v r. 1966

Zleva:
Holcapl - řezník,
U rybníčka
Krupička Jan -
Pod vrbami
Konečný Antonín
- naproti vrchní
hospody
Konečný Oldřich
Vozdecký Alois

Přístavba garáže v r. 1974

Navrátil Blažej
Rozkydal v Karpatech

Bez těchto obětavých občanů by požární zbrojnice nestála.
Stavbu a přestavbu hasičské zbrojnice financovala v rozmezí let 1958-1975
Československá pojišťovna Břeclav

Vozdecký Alois

dokončení ze str. II

ZÁKLADNÍ ŽÁCI SK.C ■■■ OP ZÁKLADEM SK: D ■■■

1. Sok. Klobouky	9	8	1	37:3	25	1. Sokol Šakvice	10	10	0	0	92:1	30
2. Sok. Boleradice	9	5	1	20:12	16	2. FC Hustopeče	10	6	1	3	45:22	19
3. Sokol Krumvíř	8	4	3	27:12	15	3. Sok. Boleradice	10	6	0	4	34:16	18
4. Družst. Vrbice	8	4	2	19:9	14	4. Sj. V. Pavlovice	10	5	1	4	42:25	16
5. Sok. Brumovice	9	4	1	16:18	13	5. Sok. Šitbořice	10	2	0	8	23:56	6
6. Sokol Křepice	9	3	2	23:13	11	6. Sokol Klobouky	10	0	0	10	1:117	0
7. Dr. Nikolčice	9	3	1	21:15	10							
8. Sok. Bořetice	9	2	3	13:35	9							
9. Sok. Šitbořice	7	1	2	6:26	5							
10. Sok. Nosislav	9	1	0	4:43	3							

Písně ze Šitbořic

pokračování ze str. 5

ŠITBOŘICE

Andante $\text{d} = 72$

Zp. Rozina Vozdecká, 1904

1. Ka - dy kvám cho - dit mám, Ná - nyn - ko mi - lá?
 Již mně k vám za - ro - sila ce - sta tr - ně - ná.

Z je - dné stra - ny bu - dlá - či a z dru - hé vo - da hu - čí,
 že já mám o - pu - stit, co mám nej - ra - čí.

2. Přindi k nám, Pepinku,
 k našej stodoli,
 spolem si sedneme
 pod strom zelený.
 Tam si spolem sedneme,
 za ruky se vezmeme
 a něco o lásce
 sobě povíme.

3. Jak jest to krásná noc,
 dyž měsíc svítí,
 mládenci s pannami
 na špacír chodí.
 Na špacír se chodějí,
 za ruky se vodějí
 a písně o lásce
 sobě zpívají.

Strof. Erben nápěv č. 529 z Hradecká.

Zbývající dvě písňě vám přineseme v příštím čísle Štengaráčku.

ŠTENGARÁČEK
zpravodaj obce Šitbořice

REDAKČNÍ RADA:

František Franěk, ing. Josef Zelinka, ing. Antonín Konečný, František Majer ml. (sazba)

VYDAL: OÚ Šitbořice, Osvobození 92, Šitbořice v prosinci 1998 jako č. 4/98, ročník 4

ZAREGISTROVÁNO: Okresní úřad Břeclav, č.j. 574/95-408/Za.

NÁKLAD: 570 kusů • VÝTISK ZDARMA